

ishonch

Gazeta
1991-yil
21-martdan
chiqa boshlagan

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasining nashri • 2014-yil 13-fevral, payshanba № 20 (3369)

Фарзандларимиз — бизнинг келажакимиз.
Халқимиз эртасининг қандай бўлиши фарзандларимизнинг бугун қандай таълим ва тарбия олишига боғлиқ.
ИслОМ КАРИМОВ

■ Ёшларга оид давлат сиёсати — амалда

Ёшлар ижод саройида «Таълим ва мутахассислик» X халқаро кўргазмаси бошланди. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликлари, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ва бошқа қатор идоралар ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу кўргазмада ўқитувчилар, талаба-ёшлар, ота-оналар, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган халқаро ташкилотлар ва хорижий дипломатик корпус вакиллари иштирок этмоқда.

Таълим ва мутахассислик

Кўргазманинг очилиш маросимида Президентимиз ИслОМ Каримов раҳнамолигида ёшларни юксак маънавиятли, юқори ижодий-интеллектуал салоҳиятли шахс этиб вояга етказиш, ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, бегубор оруз-мақсадларини юзага чиқаришга қўмаклашиш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бири этиб белгилангани таъкидланди. Истиқлолнинг дастлабки йилларидаёқ қабул қилинган «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатининг асослари тўғрисида»ги, «Таълим тўғрисида»ги қонунлар ёш авлоднинг миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбиялаш, уларга

жаҳон андазалари даражасида билим бериш, ўз қизиқиши ва интилишига мос тарзда касб-хунар эгаллашга яқиндан қўмаклашишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан амалга оширилиб, таълим тизимидаги ислохотларнинг «ўзбек модели» сифатида эътироф этилаётган кенг қўламли сай-ҳаракатларда ўқитишни сифат ва мазмун жиҳатдан янги босқичга олиб чиқиш, замонавий билим масканларини барпо этиш, ёшларни 12 йиллик узлуксиз таълим билан тўлиқ қамраб олишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Қадрлар тайёрлаш миллий дастури жамият ҳаётининг барча со-

ҳалари учун юқори малакали, юксак интеллектуал салоҳиятли мутахассисларни тарбиялашда муҳим омили бўлмоқда. Мазкур анъанавий халқаро тадбирдан кўзланган мақсад ёшларнинг билим олишга бўлган қизиқиши ва иштиёқини янада кучайтириш, уларни таълим соҳасидаги ўзгариш ва янгиликлар билан таништириш, мамлакатимиз иқтисодий-ижтимоий тараққиётида муҳим ўринга эга бўлган мутахассисликлар ва касблар тўғрисида тўлиқ маълумот беришдан иборатдир. Кўргазмада мамлакатимиз олий ўқув юрталари, хорижий университетларнинг юртимиздаги филиаллари, ўқув марказлари,

■ Курултой

Ўзбекистон темирйўлчилари ва транспорт қурувчилари касба уюшмасининг навбатдан ташқари V курултойи бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси ўринбосари Бахтиёр Маҳмадалиев, «Ўзбекистон темирйўллари» ДАК тизимидаги корхона ва ташкилотлари раҳбарлари, касба уюшма фаоллари ва делегатлар иштирок этди.

Ходимлар манфаати таъминланаяпти

Курултойида Марказий кенгаш раиси Қутлимурод Собиров тармоқнинг IV курултойидан кейинги уч йил давомидаги фаолият буйича ахборот берди. Хисобот даврида соҳа ходимлари иш ҳақининг ошириб берилиши ва ўз вақтида берилиши, ишлаб чиқариш кўрсаткичлари бажарилиши буйича ўрнатилган муқофотлаш мунтазам равишда амалга оширилгани ишловчиларни ижтимоий ҳимоялаш ва уларнинг фаровонлигини оширишда муҳим омили бўлаётгани таъкидланди. Ходимларнинг меҳнатга доир ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишни янада юқори даражага кўтариш мақсадида компания корхоналарининг тузилишига мувофиқ равишда касба уюшмалари ташкилий тузилишига ўзгаришлар киритилиб, янги ташкилотлар Марказий кенгашга бириктирилди ва айни дамда улар самарали фаолият олиб бормоқда. Бозор иқтисодиёти шароитида касба уюшмаларига янгича талаблар қўйилаётгани нечоғли муҳимлигини инобатга олган ҳолда тармоқ етакчи ва фаолларини ўқитиш, малакасини оши-

риш масалалари доим эътиборда бўлди. Касба уюшмалари Федерацияси Кенгаши Ўқув марказида 100 дан зиёд касба уюшма фаоллари ўз билимини оширди. Темирйўл компанияси ва корхоналарда тузилган келишув ҳамда жамоа шартномаларида қайд этилган бандлар ижросига жиддий вазифа сифатида қаралди. Меҳнаткашлар ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоялаш, меҳнат қонунчилигига риоя қилиш буйича назоратни ташкил этиш, лозим бўлган тақдирда ҳуқуқий ёрдам бериш юзасидан Марказий кенгаш томонидан муайян ишлар амалга оширилди. Шунингдек, ходимларга иш ҳақи ва ижтимоий туловларнинг вақтида тўланиши назоратга олинган. Мавжуд муаммоларни ижобий ҳал этиш мақсадида Марказий кенгаш ва унинг қуйи ташкилотлари томонидан иш бевручи, банк муассасалари ва бошқа давлат органларига ёзма равишда муурожаатлар юборилиб, ижобий натижаларга эришилмаяпти.

(Давоми 2-саҳифада).

■ Бизни дунё танимоқда

Мамлакатимизда болалар спортини ривожлантиришга қаратилаётган эътибор ёш авлоднинг жисмонан соғлом, юксак салоҳиятли инсонлар этиб тарбиялаш ва ўзбек спортининг жаҳондаги нуфузини янада ошириш йўлида муҳим омили бўлмоқда. Айниқса, ўттири ақл-заковат талаб этадиган спорт турларида муваффақиятга эришаётган ёшларимиз сафи тобора кенгайиб бораётгани қувонарлидир. Дунёнинг кўпгина мамлакатларида ўтказилаётган жаҳон чемпионатларида, олимпиадаларида ўзбек фарзандлари ҳеч қимдан кам эмаслигини тўла намойён этмоқдалар. Эришилаётган ютуқлар, соҳада амалга оширилаётган ислохотлар хусусида Ўзбекистон шахмат федерацияси Ижроия қўмитаси аъзоси Олимжон Усаров билан суҳбат чоғи бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

Ютуқлар бор, у яна кўпаяди

— Мустақиллик йилларида болалар спортини ривожлантиришга қаратилган эътибор ва ғамхўрлик тўғрисида спортнинг барча турлари қатори шахмат ҳам қай даражада ривожланганини кўриб турибмиз. Бугун дунёнинг том маънода шахмат буйича йirik халқаро мусобақалар майдонига айланди. — Албатта, юртимизда болалар спортини ривожлантириш, жисмоний тарбия ва спортни омаллаштириш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар таҳсинга лойиқ. Юртбошимизнинг «Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида»ги ҳамда «Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонлари, «Болалар спорт объектидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори болалар спорт объектидан самарали фойдаланиш, уларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, ёшларни жисмоний тарбия ва спортга янада кенгроқ жалб этишда муҳим дастурулама бўлмоқда. Кейинги йилларда ёшларимиз ўртасида спортни омаллаштириш, болалар спортини ривожлантиришда аниқ мақсадли ишлар олиб борилаётган. Айниқса, Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ташкил этилгандан буён барпо этилган 1113 та объект, жумладан, 252 та спорт мажмуаси ва 861 та спорт залларидан 84 фойзи қишлоқ жойларида қурилган муҳим аҳамиятга эга. Бундан ташқари, 262 та спорт иншооти реконструкция қилинди ва капитал таъмирланди. Бу мақсадлар учун 570 миллиард сўмдан ортиқ маблағ йўналтирилди. Утган йилнинг ўзига 113 спорт иншооти ва сувиш ҳавзаси қурилиб, фойдаланишга топширилгани ва ишга туширилгани таҳсинга сазовор. Бу мақсадлар учун 210 миллиард 400 миллион сўм маблағ сарфланди. Энг муҳими, барча спорт мажмуалари замонавий спорт инвентарлари билан таъминланмоқда ва малакали мураббийлар фаолият юритмоқда. Бунинг натижасида, мамлакатимизда 2 миллионга яқин бола спортнинг 30 дан зиёд тури билан мунтазам шугулланмоқда. Яна бир эътиборли жиҳат шундаки, мазкур объектлар асосан мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган спорт ускуналари билан жиҳозланмоқда.

(Давоми 4-саҳифада).

■ Ватан ҳимояси — муқаддас бурч

Наманган вилояти мудофаа ишлари бошқармаси йигини пунктида мuddатли ҳарбий хизматга қақирилган йигитларнинг навбатдаги гуруҳи тантанали равишда кузатилди.

Муносиблар ҳарбий хизматга йўл олди

Вилоят ҳокимлиги, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят кенгаши ҳамда бошқа давлат ва жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари ва қақирилувчиларнинг ота-оналари иштирок этган тадбирда Президентимиз раҳнамолигида мамлакатимиз Қуролли Кучларида амалга оширилаётган изчил ислохотлар самарасида ҳарбий хизмат ёшларимиз учун шон-шараф ишига айланиб, миллий армиямизнинг мавқеи тобора ортиб бораётгани таъкидланди. — Телевизор орқали дунёнинг айрим мамлакатларида бўлаётган нотинчлик, ўзаро низоларни кўрганимда, Ўзбекистондек осойишта юртда фаровон яшаётганимдан фахрланиб кетаман, — дейди Учқўрғон туманининг Бахт қишлоғидан қақирилувчи Охунжон Одиллов. — Бугун ана шу тинчлик ва осойишталик посбонлари сафига мен ҳам қўшилаётганимдан бахтиёрман.

А.САТТОРОВ,
ЎЗА муҳбири

■ Хунармандчилик

Сафларимиз кенгаймоқда

«Хунарманд» уюшмаси Бухоро вилоят бошқармасининг нуфузи йил сайини ошиб бормоқда. Бу саф кенгайиб, маҳоратли усталар камол топаётганлиги билан боғлиқ. Яқинда ун икки нафар хотин-қиз вилоят марказида ташкил этилган ўқув марказида касб-хунар ўрганиб, мустақил фаолият кўрсатиш учун тегишли сертификатга эга бўлди.

Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат-нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари кўллаб-қувватлаш жамоат фонднинг 14 млн. сўмлик гранти ҳамда ўз маблағи ҳисобидан 7,2 млн. сўм сарфлаб ташкил этилган марказга ташриф буюрган ёшлар тажрибали хунарманд усталардан зардушлик, тикуччилик ва патдүүлук сирларини кунт билан ўрганиб, мустақил фаолиятларини давом эттирмоқдалар. ИZZАТУЛЛА ҲОЖИЕВ,
«Ishonch» муҳбири

■ 14 феврал — Захириддин Муҳаммад Бобур таваллуд куни

Дарҳақиқат, Алишер Навоий ва Захириддин Муҳаммад Бобур биз учун бебаҳо тарих, туганмас маънавий хазина. Бу икки буюк зот бир-бирига елка тутиб турган маҳобатли тоғнинг улкан чўққиларидир. Навоий сўз салтанати сўлини бўлса, Бобур ҳам тожу тахт, ҳам кўнгли шохидир. «Хамса» улкан тафаккур уммони, бетакрор фикр ва гузал инсоний туйғулар қомуси саналса, «Бобурнома» халқимиз ўзигини жаҳонга танитган, бадиий туфаккуримиз тарихининг бетимсол намунаси, миллатимизнинг жасорат ва ғолиблик қомусидир. Машҳур муаррих Мирзо Муҳаммад Ҳайдар эътироф этганидек, «Туркий шеърни Мир Алишердан кейин ҳеч ким Бобур даражасида ёзган эмас». Бобур мардлик ва шижоатда, қатъият ва матонатда, мурувват ва саховатда Амир Те-

Феврал ойи бошланибдики, мамлакатимизда шеърят, маънавият, нафосат анжуманлари давом этмоқда. Аввал маънавиятимиз ва адабиётимиз порлоқ кўшиги Навоий ҳазратларининг 573 йиллик таваллуд куни зўр тантана қилинди. Эртага эса халқимиз даҳолик зақосини дунёга танитган, мардлик ва мурувватда, заковат ва матонатда тенгсиз, элпарвар Мирзо Бобурнинг 531 йиллигини нишонлайди.

«Бори элга яхшилиғ қилғилки, мундин яхши йўқ...»

мурдек тенгсиз фазилатлар соҳиби бўлсада, ул зотнинг қисмати шохлик ва шоирлик билан уйғунлашиб кетган эди. Тўғри, Мирзо Бобурга ўхшаш салтанат соҳиблари тарихда кўп бўлган, аммо маънавияти, ақл-зақоси Бобурга ўхшагани йўқ. Бобур шеърят аталмиш кўнгли, нафосат, гузаллик ва тахайюл йўлини мутлақо бошқача фаолият — ақл, тадбир, ҳуқуқ, қонун, ҳукмронлик йўли билан баробар олиб борди. Шохлик билан шоирликни биргаликда қамолга етказиш жуда мушкул иш. Бобур эса бунинг уддасидан чиқа олди. Унинг қудрати ҳам ана шунда намойён бўлади. Аслида, Бобурнинг буюклиги унинг бетакрор ва беназир шахсиятидир. Мумтоз адабиётимиз билимдони Иброҳим Ҳаққул айтганидек, у «шоҳларнинг шоири ва олими, шоирларнинг шоҳи ва аллома-

си». Шундан бўлса керакки, маънавий олами сирли ва жозибали, иҳоди эса шоирнинг дил изохрига ўхшайди. Ўз мемуарида зоҳирий сафар, сарғузашт ва курашларини рўй-рост баён этади. Даврон уни ҳарчанд «сару самондин» ўтқурмасин, бошига гоҳ тож, гоҳида «балойи таъна»ларни ёғдирмасин, ўзлигини йўқотмайди, шахсиятини

етса киши, Е барча муродларни тарк этиб кетса киши, деб ёзган шоир учун кўнгли Ҳақнинг саждагоҳидек улуг. «Кўнглимдан ўзга махрами асрор топмадим», дейишда ҳам қатта маъно, сир яширинган. Уни англаб етмоқ учун, албатта, кишида ақл-тафаккур билан бирга кўнгли кўзи ҳам очик бўлмоғи шарт. «Ғунчадек кўнглим менинг...» деб фиғон чеккан Мирзо Бобур ҳаёти ва ижодини нур мисол еритиб турган шўъла ҳам аслида унинг минг бор синса-да, яна қалқиб чиққан кўёшдек порлоқ қалбидир... (Давоми 3-саҳифада).

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада).

Меҳнат муҳофазасига оид қонунга риоя этиш, ишлаб чиқаришда шикастланган ва касб касалликларининг олдини олиш, соғлом ва бехатар меҳнат шартини яратишга алоҳида эътибор берилмаётган. Касаба уюшма мутахассислари томонидан олиб борилаётган ишлар қаторида ҳар йили меҳнат муҳофазаси бўйича компаниянинг бошқарма, марказ, бўлим ва корхоналари бош муҳандислари иштирокида қўшма йиғилишлар ўтказилиши, маъмурият томонидан меҳнат муҳофазаси учун зарур маблағ ажратилиши ўз самарасини берапти.

Касаба уюшма аъзолари, кам таъминланган оилалар ва эҳтиёжманд меҳнат фахрийларини ижтимоий ҳимоялаш мақсадида моддий ёрдам кўрсатиш учун касаба уюшма бюджетидан 1 млрд. 805,2 млн. сўм сарфланди. Кўп йиллик самарали меҳнати, жамоат ишларидаги фаол иштироки, юбилей саналари муносабати билан касаба уюшма аъзоларининг рағбатлантириб борилиши таъминланди.

Тармоқ касаба уюшмаси меҳнаткашлар ва ёшларнинг маънавий дунёқарашини кенгайтириш, уларнинг сиёсий, ҳуқуқий ва маданий онгини ўстириш, Ватанга меҳр-муҳаббат, садоқат руҳида тарбиялашга ҳам алоҳида аҳамият қаратган. Касаба уюшма кутубхоналари, узеллардаги маданий саройлари ва клублари ҳамда корхоналарда ўтказилаётган «Маънавий соатлари», учрашув ва даври суҳбатлари, турли мавзулардаги кўрик-танловлар ана шу мақсадга хизмат қилмоқда. Маъмурият билан ҳамкорликда соҳа меҳнаткашлари ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш юзасидан кенг қўламини ишлар амалга оширилаётган. Ўтган уч йилда меҳнат аҳли ва уларнинг оила аъзоларига 12645 донга имтиёзли йўлланма ажратилди.

Темирйўлчилар ва улар оила аъзоларининг соғлигини мустаҳкамлашда жисмоний тарбия ва спорт муҳим аҳамият касб этапти. Бу борада маъмурият билан ҳамкорликда жисмоний тарбия ва спортни ҳодимларнинг кундалик ҳаёт тарзига айлантириш мақсадида муайян ишлар амалга оширилди. Узеллардаги спорт муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, спортнинг оммавий турлари билан шуғулланиш учун зарур шартнолар яратиш, нуфузли мусобақаларда иштирок этиш учун маблағ ажратиш, иил давомида корхоналар ва эзел-

ларда спорт турлари бўйича мусобақа ва спартакиадалар ўтказиш ҳамisha эътиборда.

Маърузада, шунингдек, тармоқ касаба уюшмаларининг келгусидаги асосий устувор вазифаларига тўхталиб ўтилди.

Курултойда бир қатор ташкилий масалалар кўриб чиқилди. Жумладан, тармоқ Марказий кенгашининг номи Ўзбекистон темирйўлчилари ва транспорт қурувчилари касаба уюшмаси Республика кенгаши деб ўзгартирилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг навбатдан ташқари Курултойга делегатлар сайланди.

Кўрилган барча масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Акмал ТОШЕВ, «Ishonch» мухбири

Ходимлар манфаати таъминланаяпти

«Ўзбектелеком» АК ўқув марказида Ўзбекистон алоқа ходимлари касаба уюшмасининг навбатдан ташқари VII курултойи бўлиб ўтди. Унда тармоқ касаба уюшмасининг ўтган даврдаги фаолияти ва навбатдаги вазифалар муҳокама қилинди.

Бош келишув асосида соҳада Тармоқ келишуви, иккита Тариф келишуви, битта ягона Жамоа шартномаси ва 192 та жамоа шартномаси амалда қўлланилиб, уларда белгиланган мажбуриятлар бажарилди. Хусусан, келишувлар ва жамоа шартномалари орқали ижтимоий ривожланиш, меҳнат шартнолар ва унинг муҳофазаси, иш ҳақи, иш билан таъминлаш, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ижтимоий имтиёзлар ва кафолатлар тарзидаги қўшимча тўловлар, ходимлар ҳамда уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш, боқувчисини йўқотган, кўп болали, кам таъминланган оилалар, ёш болали аёлларга қўшимча имтиёзлар бериш тизимли равишда амалга оширилди.

Федерация Кенгаши томонидан белгиланган вазифалар асосида алоқа, ахборотлаштириш соҳасида янги фаолият бошланган. Соҳадаги тармоқ касаба уюшмаси томонидан 1191 нафар ходим аъзоларига қабул қилинди.

Тизимдаги касаба уюшма қўмитаси расмий ва фаоллари учун Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Меҳнат, Фуқаролик, Солиқ ҳамда Оила кодекслари, меҳнат муҳофазасини ташкил этиш ва бошқа ҳуқуқий мазмулга оид ўқув-машғулотлар ташкил этилди.

Марказий кенгашнинг веб-сайтида интерактив хизмат ва савол-жавоблар руқни жорий этилиб, унда меҳнаткашларнинг мунозараларига қонун доирасида ҳуқуқий, ижтимоий, иқтисодий йўналишларда жавоблар бериш йўлга қўйилди.

Ишчи-ходимлар, талабаларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш, соғлом турмуш

орқали кам таъминланган 1338 та оила ва келига 247,4 млн. сўм (шундан 33 млн. сўми касаба уюшма бюджети ҳисобидан) моддий ёрдам кўрсатилди. Мамлакатимизда ишлаб чиқарилган, узоқ мuddат фойдаланиладиган товарлар, шунингдек, уй-жой қуриш учун 543 та оилага иш бевуручлар маблағи ҳисобидан 1 млрд. 10 млн. сўм фойсиз сўдалар берилди. Олий ўқув юрларида тахсил олаётган 222 нафар талаба учун шартнома пулларининг бир қисми, яъни 523 млн. сўм иш бевуручлар маблағи ҳисобидан тўланди. Байрамлар арафасида ёлғиз кексалар, пенсионер ва ногиронларнинг 970 нафарига 53 млн. сўм моддий ёрдам кўрсатилди.

Касб-ҳунар коллежини тугаллаб, соҳа корхоналарига ишга жойлашган 378 нафар ёш мутахассисни қўллаб-қувватлаш мақсадида касаба уюшма ҳисобидан 16 млн. сўм миқдорда бир марталиқ моддий ёрдам пуллари берилди. 2012-2013 ўқув йилида битирувчиларни ўз иш жойларида қўнимлилигини таъминлаш учун ҳар чоракда мониторинг ишлари олиб борилади. Ҳозирги кунга қадар 91 та корхонада 782 нафар ёш мутахассис ишга жойлашган.

Алоқа ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши Раёсатининг қарорига мувофиқ ТАТУ талабалари, коллеж ҳамда академик лицей ўқувчи ёшлари Марказий кенгашнинг стипендиеси билан тақдирланди.

Корхоналарда 2011 йилда меҳнат муҳофазаси учун 2,9 млрд. сўм сарфланган бўлса, 2012 йилга келиб 3,2 млрд. сўм, 2013 йилга 3,5 млрд. сўмдан ортиқ маблағ йўналтирилди.

2013 йил давомида соҳа корхоналарида 5801 нафар касб-ҳунар коллежи ўқувчисининг амалиёт ўташи учун иш бевуручлар томонидан барча шартнолар яратилиб, ўқув машғулотирига малакали мутахассислар бириктирилди.

Соҳа ходимларининг Самарқанд, Бухоро, Хива, Шахрисабз каби шаҳарларга саёҳатлари юштирилди.

Курултой иштирокчилари томонидан билдирилган тақлифлар ва келгуси давр учун белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, тегишли қарорлар қабул қилинди. Ўзбекистон алоқа ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши — Ўзбекистон алоқа ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши деб номланиши белгиланди.

Жамшид ЭРГАШЕВ, «Ishonch» мухбири

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада).

Шунингдек, аҳоли бандлигини таъминлаш масалалари доимий диққат марказида бўлди. 2011 йилда 39125 та, 2012 йилда 40080 та янги иш ўрни яратилган бўлса, 2013 йилда аҳоли бандлигини таъминлаш дастурига асосан 40051 та янги иш ўрни яратилиши белгиланган бўлиб, амалда 40386 тага урданди. Вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси, тармоқ касаба уюшмалари туман ва шаҳар кенгашлари, виллоят ўрта махсус, касб-ҳунар таълими бошқармаси ҳамда меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофазаси қилиш бошқармаси, унинг туман ва шаҳар бандликка кўмаклашувчи марказлари томонидан коллеж битирувчиларининг корхона, ташкилот ва муассасаларда амалиёт ўташларини ташкиллаштириш, бандлигини таъминлаш мақсадида бир қатор ишлар амалга оширилди.

Дахлдорлик туйғуси

Меҳнаткашлар учун қулай ва хавфсиз иш шартини муҳим масала ҳисобланади. Шу мақсадда бу борадаги ишлар аҳоли етарлича ўрганилди. Натжидада, 1650 та камчилик аниқланиб, улар бартараф қилинди.

Ходимларнинг ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялаш ҳам мунтазам эътиборда. Ҳисобот даврида 389 та, яъни 60 та ёзма, 329 та оғзаки мурожаат тушган бўлиб, улар асосан меҳнат шартномасини бекор қилиш, меҳнат татилилари, меҳнатга лаёқатсизлик варақаларига ҳақ тўлаш ва бола 2 ёшга тўлгунча нафақа тўлаш масалаларига оидлар.

Меҳнаткашларни санаторийларда соғломлаштиришга йўлжалланган 1521 донга ўрнига 1701 донга йўлланма олинди, имтиёзли равишда ишловларга тақдим этилди. Болалар оромгоҳларига 11760 нафар бола соғломлаштирилди.

Мавзулар юзасидан тақлиф ва мулоҳазалар тингланди. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг навбатдан ташқари VI Курултойга делегатлар сайланди. Келгуси вазифалар тўғрисида тегишли қарорлар қабул қилинди.

Озода МАМАДАЛИЕВА, «Ishonch» мухбири

Самарқанд виллоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмасининг V конференцияси бўлиб ўтди. Унда бирлашма кенгаши раиси Фарҳод Хидировнинг бирлашманинг 2010-2013 йиллар мобайнидаги фаолияти ҳисоботи ва галдаги устувор вазифалари тўғрисидаги маърузаси тингланди.

Таъкидланганидек, виллоят ҳокимлиги, Савдо-саноат палатаси виллоят бошқармаси ҳамда виллоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши томонидан имзоланган ҳудудий келишув орқали меҳнаткашларга яратилган шартно ва имтиёзлар қўламини кенгайтирди. Фуқароларнинг бандлигини таъминлаш, уларнинг иш ва турмуш даражасини кўтариш борасида қатор имтиёзлар яратилди. Кейинги уч йилда янги иш ўринлари яратиш бир неча баробарга ошди. Ёш оилаларнинг шартнолари яхшиланди. Қишлоқларда бунёд этилган икки мингдан зиёд намунави, замонавий ўйлар қалити меҳнаткашларга топширилди.

Бундан уч йил муқаддам жамоа шартномаларига ўртача 58 тадан банд киритилиб, кўзда тутилган тадбирларнинг бажарилиши учун иш бевуручлар томонидан ҳар бир ходимга 194,6 миң сўм сарфланган бўлса, 2013 йилга келиб жамоа шартномаларида акс этган тадбирлар сони 71 тага етказилди. Ҳар бир ходимга сарфланган маблағ миқдори эса 600 миң сўмни ташкил этди.

Ҳисобот даврида касаба уюшмалари томонидан жорий этилган устама стипендиялар кам таъминланган оилаларнинг олий ўқув юрларида тахсил олаётган 35 нафар иқтидорли фарзандига берилмоқда. Биргина ана шу мақсад учун касаба уюшмалари ҳисобидан 20 миллион сўмга яқин маблағ сарфланди.

Ҳисобот даврида 1467 ёзма, 2439 та оғзаки мурожаат ижобий ҳал этилди, «Ишонч телефонлари» орқали 209 нафар фуқарога тушунтирилган, ҳуқуқий масалалар берилди. Ходимлар ҳақ-ўқуқларини тиклаш борасида ўтган даврда сулҳларга 44 та ортиқ аризаси киритилиб, иш бевуручларга жўнатилган 400 дан ортиқ тақдимномалар қаноатлантирилди. 500 нафардан зиёд шахснинг ҳуқуқи тикланди.

Жамоа шартномаларига 14784 та меҳнатни муҳофазалаш тадбирлари киритилган. Ушбу мақсадларни амалга ошириш учун 7,2 миллиард сўмга яқин маблағ сарфланган.

Маъруза юзасидан бўлган музокараларда Давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг виллоят бўйича масъул ташкилотчиси Голибжон Рустамов, Истеъмол товарлари ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатиш ходимлари касаба уюшмаси Самарқанд шаҳар кенгаши раиси Дилбар Мустафоқов ва Булуғтур туман тиббий бирлашмаси касаба уюшма ташкилоти раиси Шакарбой Адиллов ва бошқалар сўзга чиқди.

Конференцияда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг навбатдан ташқари VI Курултойга делегатлар сайланди.

Суринла ШАМСИЕВ, «Ishonch» мухбири

Ўқув-семинар

Замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланган ҳолда электрон ахборот ва ҳужжат алмашув тизимига тўлиқ ўтиш ишларини босқичма-босқич амалга ошириш касаба уюшмалари фаолиятининг устувор йўналишлари қаторидан жой эгаллаган. Меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш ишлари сифатини янада ошириш мақсадида уларга бериладиган йўлланмаларни мақсадли йўналтиришни назоратга олиш учун тизимда дастур жорий қилинган.

Дастурни такомиллаштириш

ЎзҚУФКнинг Ўқув марказида ижтимоий сўғурта ходимлари учун «Ягона ижтимоий тўловдан маблағларнинг тушишини назорат қилиш» ва «Санаторий йўлланмаларини ҳисобга олиш ва назорат қилиш» бўйича тузилган ушбу электрон дастурларни янада такомиллаштиришга қаратилган ўқув-семинар бўлиб ўтди.

Унда Қорақалпоғистон Республикаси, виллоятлар, Тошкент шаҳар касаба уюшма ташкилотлари бирлашмалари, Навоий конметаллургия комбинати ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси, Темирйўлчилар ва транспорт қурувчилари касаба уюшмаси Марказий кенгаши вакиллари иштирок этишди.

Семинарда ЎзҚУФКнинг ижтимоий сўғурта бўлими мудири Н.Ишанханова юқоридаги дастурларнинг ижтимоий аҳамияти ва афзалликларини ҳақида маъруза қилди. Хусусан, ижтимоий сўғурта бюджетлари маблағлари ҳисобидан олинмаган йўлланмалар бўйича ҳисоботларни юритиш, банк ҳисоб рақамларига келиб тушаётган маблағларни ўз вақтида назорат қилиш, меҳнаткашлар ва уларнинг оилалари соғлигини тиклаш учун бериладиган йўлланмаларни ўз эгаларига вақтида етказиб бериш хусусида сўз юритилди.

Шунингдек, ЎзҚУФКнинг компютерлаштириш бўлими мудири З.Набиевнинг ахборот хавфсизлиги сифатини таъминлаш борасида олиб борилаётган ишлар тўғрисидаги маълумотлари қизиқиш билан тингланди.

Ўқув-семинарда иштирок этган тингловчилар ижтимоий сўғурта маблағлари тушумининг тармоқ корхоналари кесимида ҳисобини юритиш дастурий мақсулини такомиллаштириш бўйича ўз тақлифларини билдирдилар.

Раъно МАҲҚАМОВА, «Ishonch» мухбири, Иқром ҲАСАНОВ олган сурат

Таълим ва мутахассислик

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада).

— Мазкур кўргазма Ўзбекистонда таълим соҳасида олиб борилаётган ислохотлар самаралари ҳақида тўлиқ тасаввур беради, — дейди Пекин хорижий тиллар университетини қозидидаги Халқаро бизнес мактаби менежери Сусие Чжан (Хитой). — Биз ўтган йили ҳам мазкур халқаро кўргазмада иштирок этгандик. Унда мамлакатингиздаги олий ўқув юрлари фаолияти билан танишган эдик. Университетимизда жаҳоннинг турли мамлакатларидан келган талабалар орасида ўзбекистонлик ёшлар ҳам бор. Уларнинг одоб-ахлоқи, билим олишга бўлган иштиёқи, мустақил ва теран мушоҳада юритиш қобилиятини алоҳида эътироф этишни истардим. Президентимиз Ислам Каримовнинг 2012 йил 10 де-

кабрда қабул қилинган «Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори мамлакатимиз олий таълим даргоҳлари зиммасига янги вазифаларни юкляди. Бу жиҳатлар Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети фаолиятида ҳам ўз ифодасини топмоқда. — Ушбу қарор самарасида университетимизнинг хорижий илмий марказлар, таълим масканлари билан алоқалари янада ривожланмоқда, — дейди университет ўқитувчиси Шўхрат Ридидинов. — Мазкур кўргазма бу борадаги ҳамкорликнинг янги истиқболларини белгилаш, уни янада кенгайтириш ва мустаҳкамлашда кенг имконият яратади.

«Таълим ва мутахассислик» Х халқаро кўргазмаси доирасида бўш иш ўринлари ярмаркаси ҳам бўлиб ўтди. Унда касб-ҳунар коллежи битирувчилари,

доимий меҳнат билан банд бўлмаган аҳоли учун пойтахтимиздаги 140 га яқин корхона ва ташкилот, тадбиркорлик субъекти томонидан 7 800 дан ортиқ бўш иш ўрни тақлиф этилди.

— Мазкур кўргазма қамровининг кенглиги билан бизга манзур бўлмоқда, — дейди Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари институти қозидида 2-академик лицей ўқувчиси Мадина Аъзамова. — Бу ерда иштирокчилар мамлакатимиз ва хориждаги олий таълим масканлари, ўқув марказлари фаолияти билан яқиндан танишиши, ишга жойлашиш истагидаги ёшлар бўш иш ўринлари ҳақида батафсил маълумотга эга бўлишлари мумкин.

Назозат УСМОНОВА, Ўза мухбири, Отабек МИРСОТОВ (ЎЗА) олган суратлар

Касаба уюшма фаоллари ҳақида ҳикоялар

Шундай инсонлар борки, умрнинг ҳар дамидан унумли фойдаланиб, ўзларидан эзгу ишлар, қобил фарзандлар, билимдон шоғирдлар қолдиради. Тинимсиз меҳнат, олижаноб мақсад сари интилиш, қийинчиликларни мардонавор енгиб ўтиш ва энг муҳими, энг наф келтириш, одамлар хурматини қозониш, хайрли ишга бош бўлиш уларнинг ҳаёт мазмунига айланган. Бугун қандай ишга улгурдимиз нималарни бажара олмадик?! Бировага нафим тегдими, ҳеч кимнинг кўнглини оғритмадикми?! Элими учун нима қилдим, оилам, фарзандларим, менга кўз тикиб турган одамларга қандай наф келтирдим?! Узига шу каби саволлар бериб, жавобдан хотиржам тортадиган одамгина ўз амалларидан масрур тортиб, эртага энгига, юртига бугунгидан кўра кўпроқ фойда келтира олади. Бундай фидойи инсонлар ҳар қадамда кимнингдир оғирини енгил қилиб, яхшилик қилсам, деган ўйда яшайди ва кўпчиликнинг дуосидан хайр-баракатлар топади. Минерал ресурслар илмий тадқиқот институти давлат корхонаси Ноанъанавий маъданли фойдали қазилма турлари сектори етакчи муҳандиси, ҳозирда етмиш ёшни қаршилаётганга қарамай, ҳамон тетик ва бардам Обиджон Азимов билан суҳбатлашайтиб, шундай фикрлар кўнглимдан ўтди.

— Ёшлигимдан табиат шайдоси бўлиб, ундаги фойдали қазилмаларни ўрганишга жуда қизиқардим, — дейди у. — Мақсадим амалга ошиб, 1961 йилда Тошкент политехника институти Геология қидирув факултетига ўқишга кирдим. Шундан бери, ёшлигимда орзу қилган, хаёлан кезган сеvimли тоғ-у даралар бағридаман. Бундан роҳатланаман ҳам.

Тошкент шаҳридаги оддий хизматчи оиласининг олти фарзанддан бешинчиси бўлган қаҳрамонимиз табиатшуносликка оид китобларга жуда ўч эди. Отаси Мухаммадjon ака ва онаси Раҳбар опа фарзандлари ўқишини қаттиқ назорат қилар, қизиқишларига қараб китоблар олиб беришарди. Натжидада, уларнинг ҳаммаси ўзи қизиққан соҳа бўйича ўқишга кириб, етук мутахассислар бўлиб етишишди.

Обиджон институти битиргач, Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашёлар институти (ҳозирги Минерал ресурслар илмий тадқиқот институти

давлат корхонаси)да кичик илмий ходимликдан ўз фаолиятини бошлади. Шу билан у қизғин ҳаёт кучига ўзини урди. Бу орада йигитлик бурчинини ўтати. Ҳарбий хизматдан қайтгач, олтининг учраш шакллари, маъдан таналарининг учрашини икки йил давомида ўрганиб, тадқиқотлар олиб борди. Фан доктори В.Королев раҳбарлигида олтин конининг структура ва литологиясини ўрганди. Илмий ишлари ниҳоясига етай деб қолганда автоҳалокатга учради.

— Бу Самарқанднинг Тойлоқ туманида рўй берди, — дейди Обиджон ака оғир хўрсиниб. — Ризқим бор экан, тирик қолдим. Лекин тақдиримда бурилиш бўлди. Уша пайларда ҳаёлим фақат илмий ишимда эди. Автоҳалокатдан сўнг диссертацияни қўлга олоқчи бўлсам, бошқача ҳолга тушардим. Кунли психологик зарба бўлгани билмадим. Натжидада, фаолиятимни давом эттирдиму илмий ишимдан воз кечдим.

«Умрнинг ҳар

Шундан сўнг Обиджон ака 1993 йилгача институтнинг тектонофизика лабораторияси катта муҳандиси бўлиб ишлади. Бу даврда юртимизнинг Кизиллолмасой, Чодок, Равочли олтин конлари, Суппатош, Нонгарсон полиметаллик конларида тектонофизик усулда, моделлар ёрдамида янги маъдан номаёнларини башоратлаш йўналишида фаолият юритди.

1994 йилдан илмий-техник ахборотлар ва таржима гуруҳи бошлиғи бўлди. У ўз касбига садоқати, самимилиги, ҳаммамни бир кўзда кўриши билан аллақачон жамоанинг эътиборига тушиб бўлгани. Айнан шунинг учун ҳам ўша йилда Обиджон акани институт бошлан-

гич касаба уюшма қўмитаси раислигига сайлашди. 2013 йилнинг ёзига сақалма йигирма йил касабақўм раиси бўлиб ишлади. У жамоа шартномасини тузишда ҳар бир бандга алоҳида эътибор қаратар, чунки уларнинг ортида ходимлар манфаати турганини яхши биларди. Биринчи навбатда, уларга енгиллик яратиш, кам таъминланган, корхонада 10-15 йил ишлаб пенсияга чиққанларни моддий рағбатлантириб боришни йўлга қўйди. Ҳар йили 40 фоизга яқин ходимнинг санаторийларда соғломлаштирилишига эришилди. Уларнинг асосий қисми Ўзбекистон Республикаси геология ва

минерал ресурслар давлат қўмитасига қарашли «Чотқол» санаторийсида дам олдирилиб, хоҳишига қараб бошқа санаторийларга ҳам йўлланмалар ажратилади. Маданий-маърифий, спорт ишлари жонланди. Юртимиздаги тарихий қадимжоларга саёҳатлар ташкил этила бошланди.

— Жамоада ҳар бир ходимнинг манфаатлари ҳар томонлама қўллаб-қувватланади. Турли танловлар ўтказиб, иштирокчилар рағбатлантирилади. Чунки эътибор, рағбат бор жойда аъзолар руҳи кўтаринки, ишида унум бўлади-да, — дейди Обиджон ака.

2007 йилдан Ноанъанавий маъданли фойдали қазилма турлари секто-

«Бори элга яхшилиқ қилғилки, мундин яхши йўқ...»

(Давоми.)

Бошланиши 1-саҳифада. Орифона эътиқоди билан жонсиз нарсаларнинг ҳам муъжизавий қудратига ишонган. Ватанидан олислаб кетганида у кўнгли кузи билан ҳар лаҳза она-юртини кўрган, жонига пайванд она замин тупроғи тафтини қалби билан хис қилган. Қудратли шох бўла туриб, Ватанидан келтирилган қовунни қўриб йиғлагани, Она-юрт тупроғини тавоф этгандек, дарвешона бир эъзозу эҳтиром билан уни қўзига суртиб ўпгани-чи?!

Номани менга равон айлабсен, Жони йўқ жисмига жон айлабсен. Қўрибон номани ўздин бордим, Уқубон сўзини, сўздин бордим. Кўргач-ўқ кўзимга суртув ўптув Улғач-ўқ бошимга кўб кўптум... Бобурнинг кўнгли фалсафасини англаб етиш учун, аввало, шoirнинг руҳий дунёсига йўл топиш даркор. Яна шу ҳақиқатни ҳам унутмаслик керакки, Бобурнинг шoir кўнгли дунёнинг бор бойлигин, ҳатто тожу тахтдан ҳам баландда туради.

Ўзунги шод тутқил, ғам ема дунё учун зинҳор, Ки бир дам ғам емакка эримас дунёий фарсуда... Бу — тожу тахт талашларию салтанат даъвосидан чарчаган, орифликни ихтиёр этган кўнглининг рози. Аммо Бобур ҳеч қачон ўзини элдан айро тасаввур этмаган, халқнинг меҳрини ҳаммиша кўнгли офтоби, деб билган. Эл аро тузилган анжуманларни энг катта «давлат» деб ҳисоблаган.

Аҳбоб, йиғилмоқни фароғат тутунгиз, Жамъиятингиз борини давлат тутунгиз, Чун гардиши чарх бу дурру, тенгри учун, Бир-бирини неча қуни ғанимат тутунгиз.

Бобур маънавиятида инсонни англаш, унинг ақл-тафаккурига ишонч асосий ўрин эгаллайди. Бу олам аро ажаб аламлар кўрдум, Олам элидин турфа ситамлар кўрдум. Хар ким бу «Вақоъ»ни ўқур, билғайким, Не ранж-у не меҳнат-у не ғамлар кўрдум.

Хар сафар Бобурнинг бу сатрларини ўқиганимизда, Аллоҳ бандасига нафақат ғам, балки бахту тахт, истеъдод бериб ҳам синаншига амин бўла-миз. «Тангри таолонинг инояти ва ҳазрати он Сарвари коинотнинг шафоати билан ва наҳорийри босафоларнинг ҳиммати билан сешанба қуни рамазон ойининг бешида тарих саккиз юз тўқсон йўқизда Фарғона вилоятида ўн икки ёшда подшоҳ бўлдум», — дейди Бобур. Ана шу дақиқалардан бошлаб тахт соҳибининг бошига омонсиз давр қунолари ёприлиб, ҳаётини ва илоҳий синовлар исканжасига олади. Ватан соғинчи, Ватан меҳрини кўмсаб, олис юртларда аждодлар изини излайди. Самарқанду Бухоро, Фарғонадек бир шаҳри кент барпо этиш учун улғувор

кошоналар қурдиради. Одил жамият, халқларвар давлат, адолатли сиёсат юритмоқ ниятида ҳинд элида марказ-

деб афсус-надомат чекади. Бобурнинг ҳассос қалбида сохиқирон бобосидек ўз Ватани теграсида марказлашган,

унинг иродасини синади, синайверди. «Анда жони» қолган шoir Ватанига ета олмаглигини тушуниб етганида ҳам умидлари уни суйаб қолди. Унга армон бўлган юртга бир-биридан гўзал ашёр-орлари билан бирга руҳи кўчиб боради. Авлодлар ёзган асарлари орқали шoir ва ориф зотнинг қалбини хис қилишади. Шу боис у бир лаҳза ҳам ҳақиқатдан чекинмади.

Толёй йўқки жонимга балолиғ бўлди, Хар ишники айладим хатолиғ бўлди. Ўз ерни қўйиб Ҳинд сори юзландим, Ё раб, нетайин не юз қаролиғ бўлди.

Бобур ростгўй шахс. Шунинг учун унинг шoir кўнгли ҳаммиша афсус-надомат домда, қалбини армону пушаймон тилқалайди. Кўнглига монанд бир кўнгли таскинига мухтож. Ҳаётда эса у излаганини топиш илҳини да доимо ҳалак. Ёлғону рўёлар, хиёнат ва алдовлардан беэиш шундай ёзади: «Хар кимки ёмон бўлса, жазо топқусидур». Бироқ у яхшиликнинг шафоати ва истиқболига ишонидан ҳеч қачон чекинмади. Емонликка яхшилик билан пeshвоз чиқади:

Бори элга яхшилиғ қилғилки, мундин яхши йўқ, Ким дегайлар даҳр аро қолди фалондин яхшилиғ.

Бобур асарлари сеҳри ва қудрати шундаки, уларда инсонни маънавий камолотга даъват этувчи туйғулар, ҳам-

жиҳатлик, ватанпарварлик ва ҳалоллик каби эзгу ғоялар бош мавзу сифатида тараннум этилади.

Бобур Мирзонинг фарзанди Хумонининг касаллигини ўзига олиб вафот этгани ҳақидаги аччиқ ҳақиқатдан жунбушга келган франциялик Бевериж хоним «Шу Бобурга менинг жоним фидо бўлсин», деб ёзади. Ёки Алишер Навоий ва Бобур Мирзо рубойиларини поляк тилига ўғирган таржимон, полшалек олим Януш Крзизовскийнинг «Шундай қучли жангчи, давлат арбоби қандай қилиб бунчалик дилбар рубоийи ва газаллар ёза олган экан? Шу жиҳати билан ҳам Захириддин Муҳаммад Бобур жаҳон адабиётида алоҳида ўрин тутайди. Қани эди илҳож бўлсайди, Навоий ва Бобур асарлари дунёдаги ҳамма тилларга таржима қилинса, инсоният бу маънавий меросдан баҳраманд бўлса», деган иқроорида ҳам даҳларимизнинг ўзгача доғишмандлиги-ю буюқлигини хис қиласан, киши.

Истиқлол улғу шoirни юртга, халқига қайтарди. Доғишманд шoir илҳож ҳар тарафлама тадқиқ этишди, асарлари нашр қилинмоқда. Шейрларда фахр ва армон билан тилга олган, киндик қони тўқилган Андихонда унинг номи билан аталувчи бoғ барпо этилди, мардона қиёфаси қад қўтарди. Энг муҳими, унинг руҳи жондан севган халқи тимсолида она-юрт тупроғини тавоф этади:

Хар вақтки кўргайсен менинг сўзумни, Сўзумни ўқуб соғингайсен ўзумни.

Ҳа, Бобурнинг илмий ва адабий мероси маданиятимиз, маънавиятимиз, маърифатимизнинг бебаҳо ҳазинасидир. Амина ҚОДИРОВА, «Ishonch» муҳбири

Одобнома

Ўзбекистон ўз мустақиллигини қўлга киритган кундан бошлаб оила мустақамлиги масаласига алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Президентимиз Ислам Каримов бу ҳақда шундай дейди: «Оила ҳақида гапирар эканмиз, авваламбор, оила ҳаётининг абадийлиги, авлодларнинг давомийлигини таъминлайдиган, муқаддас урф-одатларимизни сақлайдиган, шу билан бирга келажак насллар қандай инсон бўлиб етишишига бевосита таъсир кўрсатадиган тарбия ўчоғи эканлигини тан олишимиз керак».

Бола тарбияси алломалар талқинида

Тарбия фақат ота-онанинг шахсий иши бўлиб қолмасдан, балки уларнинг ижтимоий бурчи ҳамдир. Маълумки, шахснинг қадри унинг жамиятдаги тутган ўрни билан белгиланади. Бу кўп жиҳатдан тарбияга боғлиқ. Аллома Абдурауф Фитрат «Оила ёки оила бошқариш тартиблари» асарига шундай дейди: «Оиладаги энг оғир вазифа бола туғилгандан кейинги фарзанд тарбиясидир. Фарзанд тарбияси аслида икки қалимадан иборат. Шунинг учун ҳам назарнингизда жуда майда муаммодек кўринади. Лекин донмо одамлар билалдиларки, одамнинг сиёсий, диний, ижтимоий инқилобларнинг асоси ана шу икки сўз — «бола тарбияси»дан иборат бирикмага боғлиқ. Бу халқнинг ҳаракат қилиши, давлатманд бўлиши, бахтли бўлиб, иззат-ҳурмат топиши,

жаҳонгир бўлиши ёки заиф бўлиб, хорликка тушиши, фақирлик юқини тортиб, эътибордан қолиши, ўзгаларга тобе, қул ва асир бўлиши болаликдан ўз ота-оналаридан олган тарбияларига боғлиқ». Тиб илмининг султони Ибн Сино тарбия жараёнида шахсий намуна бўлиш усули ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини қайта-қайта уқтириб ўтади: «Бола хулқини мўтадилликда сақлашга алоҳида эътибор бериш керак, бунга болани қаттиқ газабланиши, кўриши, уйқусизликдан сақлаш орқали эришилади. Боланинг хоҳлаган ва фойдали нарсасини дарҳол топиб беришига ҳамда севмаган нарсасини кўзидан ўзлаштиришга доим тайёр бўлиб туриш керак. Бу ишнинг икки хил фойдаси бор. Бир томондан, боланинг руҳига фойда қилади, бола энг ёш чоғиданоқ хушхулқ бўлиб

ўсади ва бора-бора унга бу хушхулқлик одат бўлиб қолади. Иккинчи томондан, боланинг танасига фойда қилади, чунки ёмон хулқ турли мижоз бузилишларидан бўлади. Шунингдек, ёмон хулқ одатга айланиб кетса, у мижоз бузилишини келтириб чиқаради. Масалан, газаб қучни қиздиради, қайғу қучни оздиради, ҳафалик беғамликка мойил қилади. Хулқнинг мўтадилли-

чиқаради. Ўз кучи ва имкониятига ишончи йўқолади. Ички истак ва интилишлар шаклланиб, итоат қилиш талаблари билан бостириб турилади. Айрим ҳолатларда болани ўта қаттиққўллик билан идора этиш мустақил қарор қабул қилиш талабларини таркиб топишига тўқсунлик қилади. Оилада ота-она томонидан қўйиладиган ҳатолар сирасига боланинг эрка бўлиб ўсиши, унга нисбатан бирор талабнинг йўқлигини ҳам киритиш лозим. Бу ҳолда ота-оналар баъзан болаларнинг имкониятларига етарли даражада баҳо беришмайди ва уларнинг кўпгина ишларини ўзлари бажарадилар. Натижада, болада мустақил меҳнат қилиш иштиёқи, топширилган ишга масъулият ҳисси ривожланмай қолади. Бола ўзига мос ишни танлаб олиб, охирига еткази олмайдди. Кўришиб турибдики, оилада бола тарбиясини ташкил қилиш мураккаб ва муҳим жараёндир. Оила жамиятнинг ажралмас бўғини эканлигини ҳисобга олиб айтадиган бўлсак, ёш авлодни хар қандай нуқсон ва камчиликдан холи этиб тарбияласак, келажикда ҳам салбий таъсир этади. Ҳатоликлар турли-тумандир. Улар орасида кенг тарқалганларида бири, бу ота-онанинг ҳукмронликка интилишидир. Боланинг хар бир қадами назоратга олинса, бу унинг хулқидоғи мустақил ҳаракат қилиш хислатини йўққа

Мижоз эътирофи

Паррандачилик: Эътибор хазина кўзини очди

Шокир АРСЛОНОВ, «NASIBA PARRANDA» МЧЖ раҳбари:

— Юртбошимиз томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаси вакилларини қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилаётгани, соҳани ривожлантиришга хизмат қилувчи имтиёз ҳамда имкониятлар яратиб берилаётгани биз тад-

ҳатта боғлиқ бўлиб қолгани ҳолос. Барчасини ҳисоб-китоб қилиб, банкка мурожаат этдик. «Ипотека банк»нинг Кўксарни филиали жамоаси лойиҳамизни қўриб, бизни қўллаб-қувватлади. Ижро учун банк томонидан ажратилган 810 млн. сўм миқдоридоғи 2 йил муддатли кредит билан фаолиятимизни бошладик. Сармоёга инкубацион тўхумлар, жўжалар, ветеринария маҳсу-

лотлари, хар хил турдаги озуқалар ва инкубацион хоналар учун қурилиш материаллари сотиб олдик. Замоनावий ихчам, қулай технологиялар ишимизни янада ривожлантиришга хизмат қилиб, паррандаларимиз сонини кескин кўпайтириш имконини берди. Энг асосийси, олинган кредит ҳисобига 25 та янги иш ўрни ташкил қилинди. 5 нафар кол-

леж битирувчиси иш билан таъминланди. Бугун ишонч билан айта оламани, банк ва мижоз ўртасидаги масофа тобора қисқариб бормоқда. Молия муассасасининг мижоз учун қулай шартларда тақлиф этаётган хизматлари тури кенгаётгани, аҳоли орасига чуқур кириб бораётгани шундай дейишга асос беради. Фаолиятимиз раванки паррандачиликда муваффақиятимизда — «хазина» кўзини очганимизда банкнинг мадади, эътиборини бунга мисол қилиб кўрсатишимиз мумкин.

Энги саноат: Юқори сифат — барқарорлик омили

Б.ҲАСАНОВ, «Адолат транс строй текстил» МЧЖ корхонаси раҳбари:

— Корхонамиз фаолияти тўқимачилик саноатига ихтисослашган. Бир пайтлар кўл меҳнати ёрдамида бошқариладиган эски дастгоҳлар ўрнини бугун замоनावий технологиялар эгалламоқда. Жаҳон бозори талабларига жавоб берадиган рақобатбардош газлама маҳсулотлари билан маҳаллий бозорни тўндириш ва экспорт қилишни ўз олдимишга мақсад қилиб қўйганмиз. Бозор талаби шундай: рақобатга юқори сифат орқалигина бардош бериши мумкин. Фаолиятимиз такомиллашувида

80 млн. сўм кредит ажратилди. Лойиҳанинг амалга оширилиши натижасида 8 та янги иш ўрни вужудга келди. Ишчиларнинг 2 нафари коллеж битирувчиси.

Келгусида вилоятимизда энгил саноатни ривожлантириш бўйича ишлаб чиқилган ҳудудий дастурга асосан, «Ипотека банк»нинг «Сардор» филиали кўмағида юсак технология усуналар сотиб олишни мақсад қилганмиз. Ушбу усуналар орқали келажакда жаҳон стандартлари талабларига жавоб берадиган рақобатбардош газлама маҳсулотлари билан маҳаллий бозорни тўндириш ва экспорт қилиш ниятида.

Дарвоқе, филиалнинг «Интернет-банкнинг» ва «СМС-банкнинг» хизмат турлари орқали депозит ва пластик карталарга очилган ҳисоб varaқларидоғи операциялар ҳақида тезкор маълумотларини олиш имконини яратилаётганлигини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Насиба ИСМАТОВА, «Ishonch» муҳбири

ДАМИ ҒАНИМАТ...»

Кўхтантоғлардан топилган, — дейди Ноанъанавий маъданли фойдали қазилма турлари сектори мудир Алишер Ғофурбеков. — Ишимиз машаққатли. Тоғма-тоғ юриб, изланиш олиб бориш осон эмас. Хар хил қутилмаган вазиятлар, табиий ҳодисалар бўлиб туради. Бу инсоннинг шу ёшга кирса-да биз билан елкама-елка иш олиб бораётгани ўз касбига меҳри нақадар баландлигини кўрсатади. Кўплаб шогирдалар етиштирди. Ҳозир ҳам ёшлар атрофида. Уларга касбининг барча сир-асорини амалиёт жараёнида эринмасдан тушутилади. Келажакда етук мутахассис бўлиши учун қўлидан келган ҳамма нарсани ўргатмоқда. Неча йиллар касабакўм раиси бўлиб

ҳатига эҳтиёж сезаман. Устозимдаги ички маданият, одамларга ҳурмат, эътибор, жамоадаги катта-кичикка бир хилда муносабатни қўриб, беихтиёр, унга ўхшаминг келиб кетди. Одамлар қалбига шундай йўл топанларки, ҳамма у кишини бир хилда ҳурматлаб, маслаҳатларига амал қилади. Менинг хар бир куним устозимдан бир ибратли иш ўрганишга асос бўлаяпти, десам айна ҳақиқатни айтган бўламан. Аъзолар манфаатини ўғлаб яшаш, хар бирининг оилавий шароити, муаммоларидан ҳаммиша бохабар бўлиб, керакли вақтда ёрдам қўлини чўзиш учун касабакўм сергак, эътиборли бўлиши лозимлиги ҳақидаги ўғитлар фаолиятимда катта самара бераяп-

қилляпти, қўлида харита билан икки шогирди кириб келди. Харитани столга ёзишди. Қайсидир бахсли мавзу юзасидан устозига маслаҳат солишди. Устоз уларнинг саволига шойишлай жавоб бера бошлади. Хаританинг айрим жойларига қалам билан белги қўйиб, масалага ойдинлик киритди... Ҳаётнинг хар лаҳзасидан гўзаллик топиб, умрнинг хар дамини ғанимат биландиган Обиджон акадек захматқаш инсонлар бор экан, жамоаларда муаммолар ўз-ўзидан ечилади. Ишда муваффақият устувор, ҳодимлар ўртасида меҳр-муҳаббат кучайиб бораверади.

Салим АБДУРАҲМОНОВ, «Ishonch» муҳбири

